MD2 Racinskis

Pēteris Račinskis pr20015

5/18/2021

2. mājas darbs Mate 6029

1. uzdevums - lineāras regresijas, modeļu novērtējumi

Datu kopas ielāde:

```
df <- read.table('CMB.dat',header=TRUE)
attach(df)</pre>
```

Datu kopa - kosmiskā mikroviļņu fona novērojumi. Svarīgie parametri šajā gadījumā ir 'ell' - multipolu moments (rupji runājot, lenķiskais ekvivalents starojuma frekvencei) un starojuma spektra nobīde 'Cl' (rupji runājot, spektra temperatūras nobīde no vidējā). Pārējās trīs kolonnas ir statistiski novērojumu trokšņa u.c. raksturotāji.

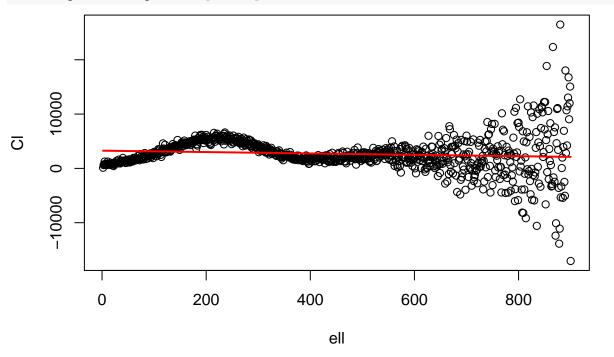
1.1. regresijas modeļu ģenerēšana

Vispārināma lineārās regresijas funkcija grafiku zīmēšanai, rezultātu izvadei uz konsoles un darbam ar augstākas pakāpes modeļiem:

```
general_lreg <- function(vec1,vec2,degree=1,plot=F,print=F,names=c("","")) {
  fit<-lm(vec2~poly(vec1,degree,raw=T))
  if(plot){
    plot(vec1,vec2,xlab=names[1],ylab=names[2])
    x <- seq(min(vec1),max(vec1),length.out = length(vec1))
    f <- predict(fit, newdata = data.frame(vec1 = x))
    lines(x,f,col="red",lwd=2)
}
if(print){
    print(paste("R-squared:",summary(fit)$r.squared))
}
fit
}</pre>
```

Vienkārša lineārā regresija parametriem 'ell' un 'Cl':

```
fit1 <- general_lreg(ell,Cl,plot=T,print=T,names=c("ell","Cl"))</pre>
```


[1] "R-squared: 0.00991069470200286"

Funkcija labākās atbilstības polinoma meklēšanai (apstājas, kad ANOVA tests liecina, ka jaunas brīvības pakāpes pievienošana būtisku uzlabojumu modeļa atbilstībā datiem vairs nesniedz). Virzība - pa divām pakāpēm, lai lautu modelim piekārtoties simetriskiem/asimetriskiem sadalījumiem pēc vajadzības:

```
bestfit <- function(vec1,vec2,deg=1,last_deg=1,P=0,p=0.05,max=27) {
  if((P>0.05) || (deg>max)){
    list(d=last_deg,p=P)
} else {
    f1<-general_lreg(vec1,vec2,deg)
    next_deg<-deg+2
    f2<-general_lreg(vec1,vec2,next_deg)
    P<-anova(f1,f2)$'Pr(>F)'[2]
    bestfit(vec1,vec2,next_deg,deg,P)
}
```

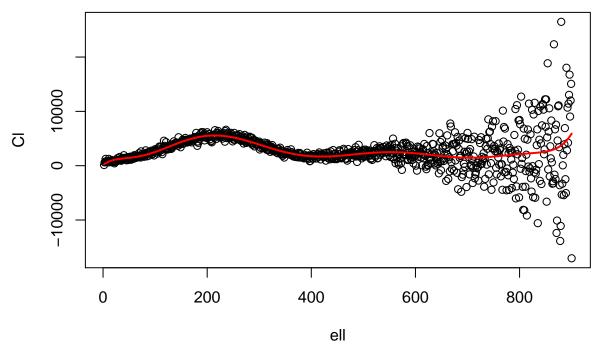
Labākais polinoms:

```
res <- bestfit(ell,Cl)
paste("stopped at x^", res$d,sep="")

## [1] "stopped at x^9"
paste("p value:",res$p)

## [1] "p value: 0.9633917284375"

fitmax<-general_lreg(ell,Cl,degree=res$d,plot=T,print=T,names=c("ell","Cl"))</pre>
```

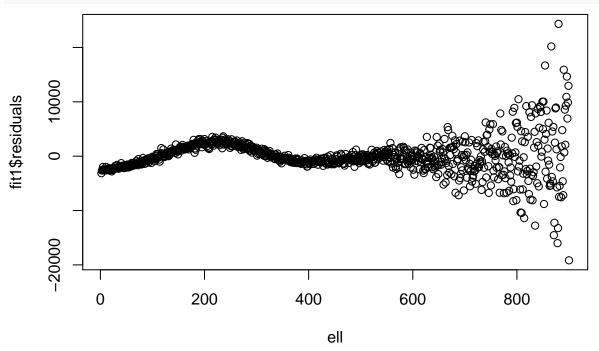

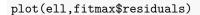
[1] "R-squared: 0.14991001889"

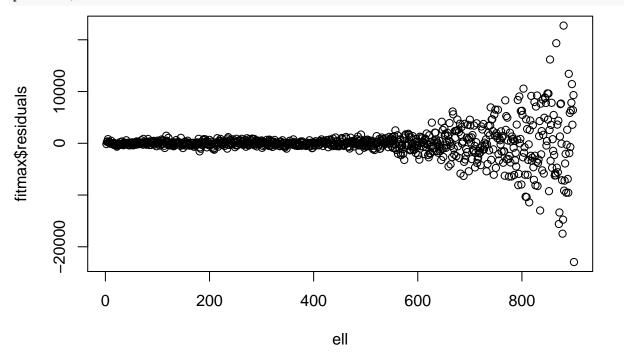
1.2. diagnostika

Atlikumu neatkarība - grafiski:

plot(ell,fit1\$residuals)

Statistisko testu bibliotēkas:

```
library(car)
library(nortest)
```

Durbin-Watson tests autokorelācijai:

```
durbinWatsonTest(fit1)
```

```
## lag Autocorrelation D-W Statistic p-value ## 1 0.05972642 1.841981 0.026 ## Alternative hypothesis: rho != 0
```

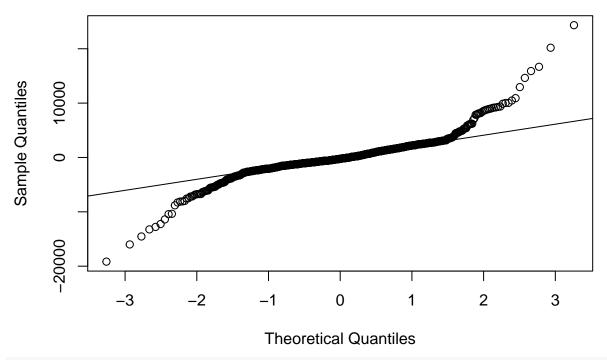
durbinWatsonTest(fitmax)

```
## lag Autocorrelation D-W Statistic p-value ## 1 -0.1044366 2.146133 0.058 ## Alternative hypothesis: rho != 0
```

Normalitātes testi - grafiski:

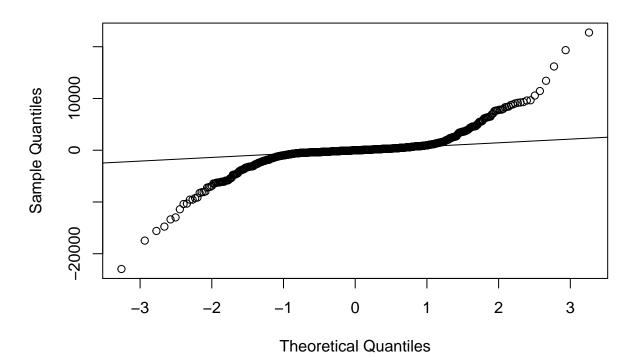
```
qqnorm(fit1$residuals)
qqline(fit1$residuals)
```

Normal Q-Q Plot

qqnorm(fitmax\$residuals)
qqline(fitmax\$residuals)

Normal Q-Q Plot

Normalitātes testi - Kolmogorova-Smirnova tests:

max degree approximation homoscedacity

```
# degree-1 approximation normality
(lillie.test(fit1$residuals)$p.value > 0.05)

## [1] FALSE
# max degree approximation normality
(lillie.test(fitmax$residuals)$p.value > 0.05)

## [1] FALSE
Dispersijas vienmērīguma testi:
# degree-1 approximation homoscedacity
(ncvTest(fit1)$p > 0.05)
```

(ncvTest(fitmax)p > 0.05)

[1] FALSE

[1] FALSE

1.3. secinājumi

Dati acīmredzami nav lineāri sakarīgi, un to apliecina arī visas formālās metrikas. Cits jautājums ir par reģionu [0:500], kur tie diezgan cieši seko līknei, ko labi varētu aprakstīt samērā nelielas pakāpes polinoms (sk. sekciju "atlikumu neatkarība - grafiski", kur šajā reģionā atlikumi 9. pakāpes regresijas līknei ir vienmērīgi sadalīti ap 0). Taču ap 'ell' = 500 ļoti strauji pieaug novērojumu dispersija, kas pilnībā izgāž jebkādus mēģinājumus aproksimēt visu datu kopu ar vienu līkni. Šī radikālā izmaiņa dispersijā nomāc arī jebkādus dziļākus ieskatus, ko pār visu datu kopu veiktie testi varētu sniegt par sadalījuma dabu.

2. uzdevums

Datu kopas ielāde:

```
df <- LifeCycleSavings
attach(df)</pre>
```

Datu kopas kolonnas:

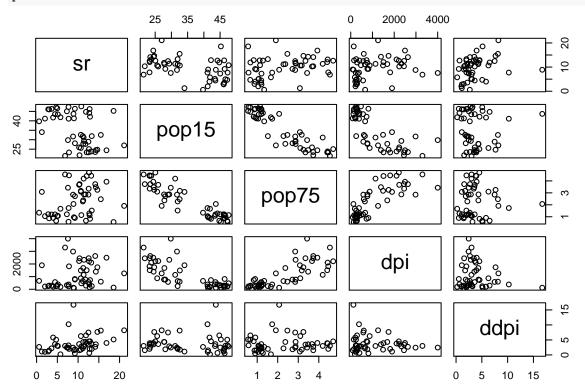
- 1. sr uzkrājumi
- 2. pop
15 % iedzīvotāju zem 15
- 3. pop
75 % iedzīvotāju virs 75
- 4. dpi ienākumi
- 5. ddpi IKP pieaugums

2.1. vispārīgu sakarību meklēšana

Izmantojot iebūvētās funkcijas cor() un pairs(), var ātri gūt vispārīgu priekštatu par datu kopā pastāvošajām sakarībām:

cor(df)

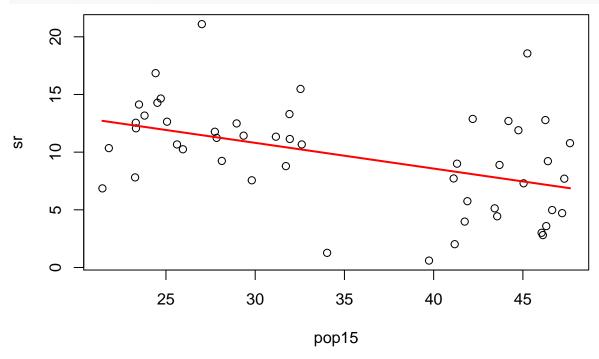
```
##
                          pop15
                                      pop75
                                                    dpi
                                                               ddpi
## sr
          1.0000000 -0.45553809
                                 0.31652112
                                             0.2203589
                                                         0.30478716
## pop15 -0.4555381
                    1.00000000 -0.90847871 -0.7561881 -0.04782569
         0.3165211 -0.90847871
                                  1.00000000
                                             0.7869995
                                                         0.02532138
## pop75
          0.2203589 -0.75618810
                                 0.78699951
                                              1.0000000 -0.12948552
## ddpi
          0.3047872 -0.04782569
                                 0.02532138 -0.1294855
                                                        1.00000000
pairs(df)
```


Kā redzams, izteiktas sakarības nav starp nevienu parametru un uzkrājumiem, taču redzama neliela negatīva korelācija starp pop15 un sr, un nelielas pozitīvas korelācijas visos citos gadījumos.

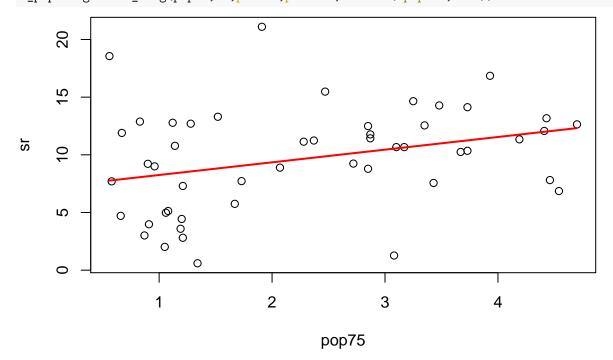
2.2. regresijas modeļu konstruēšana

f_pop15<-general_lreg(pop15,sr,plot=T,print=T,names=c("pop15","sr"))</pre>

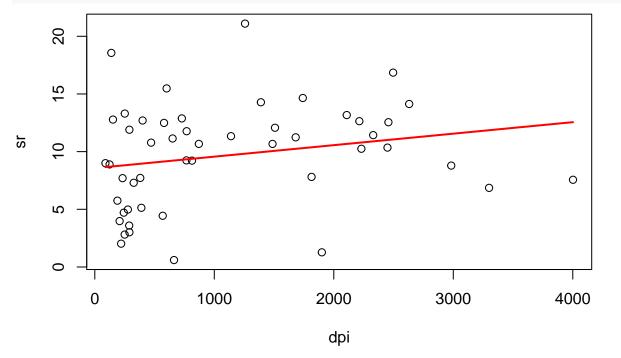
[1] "R-squared: 0.20751494822826"

f_pop75<-general_lreg(pop75,sr,plot=T,print=T,names=c("pop75","sr"))</pre>

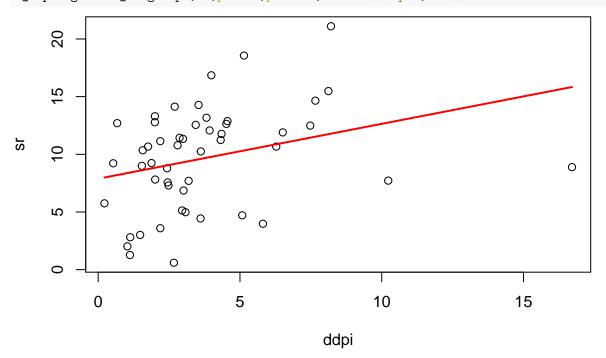
[1] "R-squared: 0.100185621919712"

f_dpi<-general_lreg(dpi,sr,plot=T,print=T,names=c("dpi","sr"))</pre>

[1] "R-squared: 0.0485580524006459"

f_ddpi<-general_lreg(ddpi,sr,plot=T,print=T,names=c("ddpi","sr"))</pre>

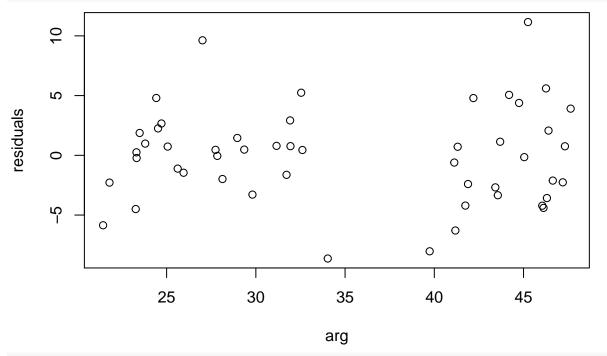
[1] "R-squared: 0.092895211669384"

Kā jau vizuāli redzams, pop
15 izskaidro lielāko frakciju ($\sim 20\%$) no sr dispersijas un ir negatīvi korelēts ar sr. Pārējie izskaidro ne vairāk kā 10%, bet ir pozitīvi korelēti.

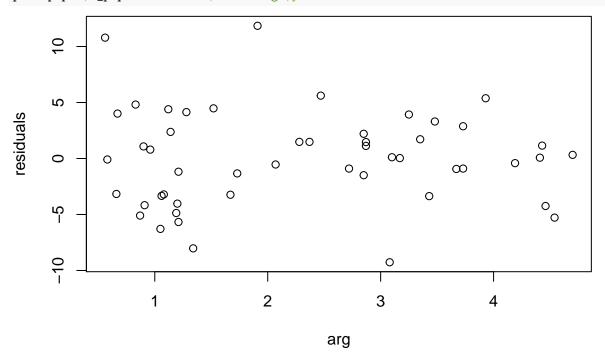
2.3. regresijas modeļu nosacījumu analīze, diagnostika

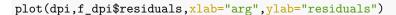
Atlikumu neatkarība (grafiski):

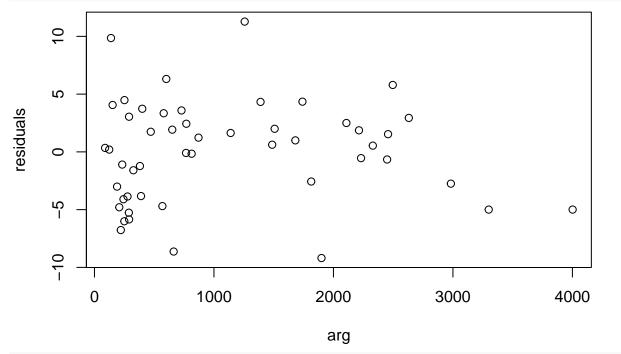
plot(pop15,f_pop15\$residuals,xlab="arg",ylab="residuals")

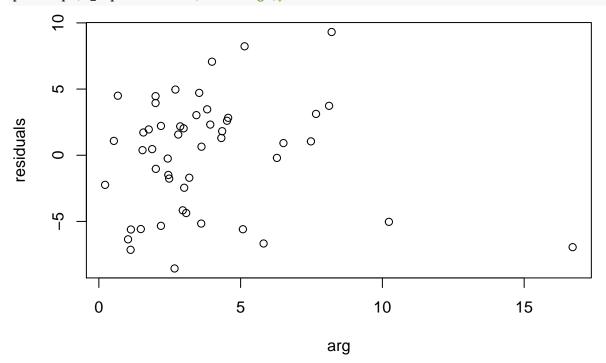
plot(pop75,f_pop75\$residuals,xlab="arg",ylab="residuals")

plot(ddpi,f_ddpi\$residuals,xlab="arg",ylab="residuals")

Izteiktas sakarības nav redzamas.

Atlikumu neatkarība (Durbin-Watson autokorelācijas tests, TRUE - pastāv autokorelācija):

(durbinWatsonTest(f_pop15)\$p < 0.05)</pre>

[1] FALSE

```
(durbinWatsonTest(f_pop75)$p < 0.05)</pre>
## [1] FALSE
(durbinWatsonTest(f_dpi)$p < 0.05)</pre>
## [1] FALSE
(durbinWatsonTest(f_ddpi)$p < 0.05)</pre>
## [1] FALSE
Atlikumu normalitāte (Kolmogorov-Smirnov tests, TRUE - normāli sadalīti):
(lillie.test(f_pop15$residuals)$p.value > 0.05)
## [1] TRUE
(lillie.test(f_pop75$residuals)$p.value > 0.05)
## [1] TRUE
(lillie.test(f_dpi$residuals)$p.value > 0.05)
## [1] TRUE
(lillie.test(f_ddpi$residuals)$p.value > 0.05)
## [1] TRUE
Dispersijas vienmērība (TRUE - dispersija nav atkarīga no argumenta)
(ncvTest(f_pop15)$p > 0.05)
## [1] TRUE
(ncvTest(f_pop75)$p > 0.05)
## [1] TRUE
(ncvTest(f_dpi)p > 0.05)
## [1] TRUE
(ncvTest(f_ddpi)p > 0.05)
## [1] TRUE
```

2.4. daudzfaktoru regresija

Šo apakšuzdevumu gandrīz palaidu garām, jo uzdevuma nosacījumos prasīts veikt "vienkāršas lineāras regresijas", ko var pārprast kā nosacījumu veikt individuālas viena faktora regresijas. Jebkurā gadījumā, šeit veikta daudzfaktoru regresija un rezulātu analīze kā mtcars piemērā lekcijās:

```
fit_multi<-lm(sr~., data=df)
summary(fit_multi)

##
## Call:
## lm(formula = sr ~ ., data = df)
##
## Residuals:
## Min 1Q Median 3Q Max</pre>
```

```
## -8.2422 -2.6857 -0.2488 2.4280 9.7509
##
## Coefficients:
                Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
##
## (Intercept) 28.5660865 7.3545161 3.884 0.000334 ***
            -0.4611931 0.1446422 -3.189 0.002603 **
## pop15
## pop75
              -1.6914977 1.0835989 -1.561 0.125530
              -0.0003369 0.0009311 -0.362 0.719173
## dpi
## ddpi
              0.4096949 0.1961971 2.088 0.042471 *
## ---
## Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
## Residual standard error: 3.803 on 45 degrees of freedom
## Multiple R-squared: 0.3385, Adjusted R-squared: 0.2797
## F-statistic: 5.756 on 4 and 45 DF, p-value: 0.0007904
VIF analīze:
vif(fit_multi)
##
     pop15
              pop75
                         dpi
                                 ddpi
## 5.937661 6.629105 2.884369 1.074309
Neviena vērtība netiek izmesta.
Iteratīvā uzlabošana pēc AIC metrikas:
fit_multi<-step(fit_multi)</pre>
## Start: AIC=138.3
## sr ~ pop15 + pop75 + dpi + ddpi
##
                          RSS
          Df Sum of Sq
                                 AIC
## - dpi
          1 1.893 652.61 136.45
## <none>
                       650.71 138.30
## - pop75 1 35.236 685.95 138.94
## - ddpi 1
                63.054 713.77 140.93
## - pop15 1
               147.012 797.72 146.49
##
## Step: AIC=136.45
## sr ~ pop15 + pop75 + ddpi
##
##
          Df Sum of Sq
                          RSS
                                 AIC
## <none>
                       652.61 136.45
                47.946 700.55 137.99
## - pop75 1
## - ddpi
                73.562 726.17 139.79
           1
               145.789 798.40 144.53
## - pop15 1
summary(fit_multi)
##
## Call:
## lm(formula = sr ~ pop15 + pop75 + ddpi, data = df)
## Residuals:
##
      Min
               1Q Median
                               3Q
## -8.2539 -2.6159 -0.3913 2.3344 9.7070
##
```

```
## Coefficients:
                Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
##
  (Intercept)
                 28.1247
                              7.1838
                                       3.915 0.000297 ***
                                      -3.206 0.002452 **
## pop15
                 -0.4518
                              0.1409
## pop75
                 -1.8354
                              0.9984
                                      -1.838 0.072473
                  0.4278
                                       2.277 0.027478 *
## ddpi
                              0.1879
##
                    0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
## Signif. codes:
##
## Residual standard error: 3.767 on 46 degrees of freedom
## Multiple R-squared: 0.3365, Adjusted R-squared: 0.2933
## F-statistic: 7.778 on 3 and 46 DF, p-value: 0.0002646
Testi tāpat kā viena faktora regresijās:
plot(fit_multi$residuals)
                                                                               0
                                                            00
                          00
fit_multi$residuals
                                              0
      2
                                           0
                                                                              0
                   0
                                                  0
                                0
                0
                                                      0
                                                                       0
                                            0
                                                                  0
             00
                                                                 0
                                        0
                                      0
                                                       0
                                                     0
      0
                                  0
                                                                   0
                                                               0
                                                   0
                                                                        0000
                                                                                  ,
000
                                                0
                                   00
                                                         0
      -5
                                                                     0
                                                           0
                                               0
                                        0
                      0
                          10
            0
                                        20
                                                                      40
                                                       30
                                                                                     50
                                               Index
```

```
(durbinWatsonTest(fit_multi)$p < 0.05)</pre>
```

```
## [1] FALSE
```

```
(lillie.test(fit_multi$residuals)$p.value > 0.05)
```

```
## [1] TRUE
```

```
(ncvTest(fit_multi)$p > 0.05)
```

[1] TRUE

Secinājumi

Visos gadījumos lineārās regresijas modelis ir ne īpaši tuvs datiem, taču nav novērotas nozīmīgas autokorelācijas, atlikumi ir normāli sadalīti un to dispersijas ir vienmērīgas, kas neliecina par viegli atrodamām sistemātiskām nobīdēm. Daudzfaktoru regresijas modelis sniedz mērenu uzlabojumu (det.koef 20% -> 29%).

3. uzdevums - ANOVA

Datu ielasīšana

```
df <- chickwts
attach(df)
summary(df)</pre>
```

```
##
        weight
                            feed
           :108.0
##
                    casein
                              :12
##
    1st Qu.:204.5
                    horsebean:10
##
    Median :258.0
                    linseed:12
##
    Mean
           :261.3
                    meatmeal :11
    3rd Qu.:323.5
                    soybean :14
           :423.0
                    sunflower:12
##
   Max.
```

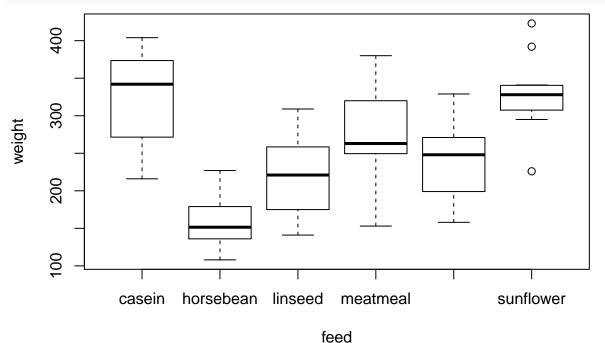
a) Kastu grafiki, aprakstošās statistikas

Bibliotēka

library(psych)

Kastu grafiki, aprakstošās statistikas:

boxplot(weight~feed)


```
describe(weight[feed=="casein"])
```

```
## vars n mean sd median trimmed mad min max range skew kurtosis se
## X1 1 12 323.58 64.43 342 326.3 63.01 216 404 188 -0.46 -1.37 18.6

describe(weight[feed=="horsebean"])
```

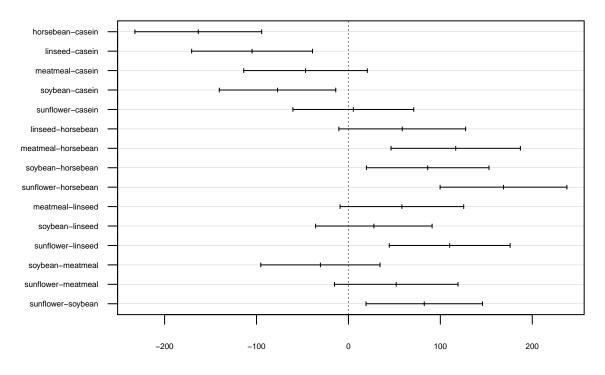
```
describe(weight[feed=="linseed"])
                                           mad min max range skew kurtosis
      vars n
               mean
                        sd median trimmed
        1 12 218.75 52.24
                                    217.5 58.56 141 309
                                                          168 0.01
## X1
                              221
                                                                      -1.33 15.08
describe(weight[feed=="meatmeal"])
##
      vars n mean
                      sd median trimmed mad min max range skew kurtosis
         1 11 276.91 64.9
                             263 279.22 77.1 153 380
                                                        227 -0.25
describe(weight[feed=="soybean"])
##
               mean
                        sd median trimmed
                                           mad min max range skew kurtosis
         1 14 246.43 54.13
                                  246.92 53.37 158 329
                                                          171 0.03
## X1
                              248
                                                                      -1.17 14.47
describe(weight[feed=="sunflower"])
##
                        sd median trimmed
                                           mad min max range skew kurtosis
               mean
      vars n
        1 12 328.92 48.84
                              328
                                    329.8 18.53 226 423
## X1
                                                          197 -0.05
                                                                        0.06 14.1
```

b) ANOVA modelis

c) Post-hoc salīdzinājums pa pāriem

```
r<-TukeyHSD(fit)
op <- par(mar= c(4,5,3,3) + 0.1, cex.axis=0.5)
plot(TukeyHSD(fit),las=1)</pre>
```

95% family-wise confidence level

Differences in mean levels of feed

par(op)

Grupas, kas varētu pārklāties:

- meatmeal-casein;
- sunflower-casein;
- linseed-horsebean;
- meatmeal-linseed;
- soybean-linseed;
- soybean-meatmeal;
- sunflower-meatmeal.

d) ANOVA pieņēmumu pārbaude

Normalitāte:

```
library(dplyr)
library(rstatix)
df %% group_by(feed) %>% shapiro_test(weight)
```

```
## # A tibble: 6 x 4
##
     feed
               variable statistic
##
     <fct>
               <chr>
                            <dbl> <dbl>
## 1 casein
               weight
                            0.917 0.259
## 2 horsebean weight
                            0.938 0.526
                            0.969 0.903
## 3 linseed
               weight
## 4 meatmeal
               weight
                            0.979 0.961
## 5 soybean
               weight
                            0.946 0.506
## 6 sunflower weight
                            0.928 0.360
```

Nevienai grupai nevar noraidīt.

Dispersijas vienmērība:

```
leveneTest(weight,feed)

## Levene's Test for Homogeneity of Variance (center = median)

## Df F value Pr(>F)

## group 5 0.7493 0.5896

## 65

bartlett.test(weight,feed)

##

## Bartlett test of homogeneity of variances

##

## data: weight and feed

## Bartlett's K-squared = 3.2597, df = 5, p-value = 0.66
```

e) neparametriskā ANOVA procedūra

Tā kā šajā gadījumā grupu sadalījumu normalitāti un dispersiju vienmērību noraidīt nevar, stingri runājot neparametriskas metodes nav nepieciešamas. Taču Kruskal-test procedūru var veikt jebkurā gadījumā:

```
kruskal.test(weight~feed)
```

Arī to nevar noraidīt.

```
##
## Kruskal-Wallis rank sum test
##
## data: weight by feed
## Kruskal-Wallis chi-squared = 37.343, df = 5, p-value = 5.113e-07
```

Kā iepriekš, visu sadalījumu vienādības hipotēze tiek pārliecinoši noraidīta.

Pāru salīdzināšanai var lietot pāru Vilkoksa testu:

```
pairwise.wilcox.test(weight,feed,p.adjust.method="BH")
```

```
##
##
   Pairwise comparisons using Wilcoxon rank sum test
##
## data: weight and feed
##
##
            casein horsebean linseed meatmeal soybean
## horsebean 0.00016 -
## linseed
           0.00305 0.01191
## meatmeal 0.11355 0.00096
                              0.05451 -
           0.01110 0.00227
                              0.27306 0.28035
## sovbean
## sunflower 1.00000 9.3e-05
                              0.00025 0.09384 0.00334
## P value adjustment method: BH
```

Grupas, kas varētu pārklāties:

- meatmeal-casein;
- sunflower-casein;
- meatmeal-linseed;
- soybean-linseed;

- sovbean-meatmeal;
- sunflower-meatmeal.

Salīdzinot ar iepriekšējo, parametrisko metodi atkrīt:

• linseed-horsebean.

f) neparametriskais post-hoc tests

Izmantojot Dunn testu:

```
dunn_test(df, weight~feed)
```

```
## # A tibble: 15 x 9
             group1
                       group2
##
      .y.
                                   n1
                                         n2 statistic
                                                                     p.adj p.adj.signif
                                                                p
##
                                                                     <dbl> <chr>
    * <chr> <chr>
                       <chr>>
                                <int> <int>
                                                 <dbl>
                                                            <dbl>
    1 weight casein
                       horseb~
                                   12
                                         10
                                                -4.81
                                                         1.49e-6
                                                                   2.08e-5 ****
##
    2 weight casein
                       linseed
                                   12
                                         12
                                                -3.31
                                                         9.39e-4
                                                                   1.03e-2 *
##
    3 weight casein
                       meatme~
                                   12
                                         11
                                                -1.42
                                                         1.57e-1
                                                                   6.27e-1 ns
                                                -2.50
##
    4 weight casein
                       soybean
                                   12
                                         14
                                                         1.24e-2
                                                                   9.94e-2 ns
##
    5 weight casein
                       sunflo~
                                   12
                                         12
                                                 0.183
                                                         8.55e-1
                                                                   9.90e-1 ns
    6 weight horsebe~ linseed
##
                                   10
                                         12
                                                 1.66
                                                         9.72e-2
                                                                   5.83e-1 ns
                                                         7.68e-4
##
   7 weight horsebe~ meatme~
                                   10
                                         11
                                                 3.36
                                                                   9.22e-3 **
##
    8 weight horsebe~ soybean
                                   10
                                         14
                                                 2.60
                                                         9.27e-3
                                                                   8.34e-2 ns
                                         12
                                                 4.99
    9 weight horsebe~ sunflo~
                                   10
                                                         6.12e-7
                                                                   9.17e-6 ****
## 10 weight linseed
                       meatme~
                                   12
                                         11
                                                 1.82
                                                         6.88e-2
                                                                   4.82e-1 ns
## 11 weight linseed
                       soybean
                                   12
                                         14
                                                 0.933
                                                         3.51e-1
                                                                   9.90e-1 ns
## 12 weight linseed
                       sunflo~
                                   12
                                         12
                                                 3.49
                                                         4.81e-4
                                                                   6.25e-3 **
## 13 weight meatmeal soybean
                                   11
                                         14
                                                -0.974
                                                         3.30e-1
                                                                   9.90e-1 ns
## 14 weight meatmeal sunflo~
                                   11
                                         12
                                                 1.59
                                                         1.11e-1
                                                                   5.83e-1 ns
## 15 weight soybean sunflo~
                                   14
                                         12
                                                 2.69
                                                         7.15e-3 7.15e-2 ns
```

Grupas, kuru pārklāšanos nevar izslēgt:

- meatmeal-casein;
- soybean-casein;
- sunflower-casein;
- linseed-horsebean;
- soybean-horsebean;
- meatmeal-linseed;
- soybean-linseed;
- soybean-meatmeal;
- sunflower-meatmeal;
- sunflower-soybean.

Salīdzinot ar parametrisko metodi, klāt nākušas:

- soybean-casein;
- soybean-horsebean;
- sunflower-soybean.

g) secinājumi un komentāri

- Kaut gan ANOVA normalitātes un dispersijas vienmērīguma nosacījumi it kā reti izpildās, šajā datu kopā nekādas problēmas tie nesagādā;
- Dažas grupas ļoti robusti iztur vienādības pārbaudes visās testu kategorijās, bet citas ir uz robežas dažādi testi sniedz dažādas atbildes - kaut gan tās ir ~5% p-vērtības visos variantos.

4. uzdevums - 2-faktoru ANOVA

Ceru, ka esmu pareizi sapratis uzdevuma nosacījumus, jo šķiet, ka šajā punktā jādara daudz mazāk nekā citos.

Datu ielasīšana:

```
df <- ToothGrowth
attach(df)
summary(df)</pre>
```

```
##
         len
                    supp
                                  dose
           : 4.20
##
   Min.
                    OJ:30
                            Min.
                                    :0.500
##
   1st Qu.:13.07
                    VC:30
                             1st Qu.:0.500
  Median :19.25
                             Median :1.000
## Mean
          :18.81
                             Mean
                                    :1.167
##
    3rd Qu.:25.27
                             3rd Qu.:2.000
## Max.
           :33.90
                             Max.
                                    :2.000
```

Datu kolonnas:

- len zobu garums;
- supp uztura bagātinātājs (2 kategorijas);
- dose doza (3 līmeņi {0.5, 1, 2}).

2-faktoru ANOVA novērtējums:

```
summary(aov(len ~ supp*dose))
```

```
Df Sum Sq Mean Sq F value
##
                                          Pr(>F)
## supp
               1 205.4
                          205.4 12.317 0.000894 ***
               1 2224.3
                         2224.3 133.415 < 2e-16 ***
## dose
                                  5.333 0.024631 *
               1
                   88.9
                           88.9
## supp:dose
                  933.6
## Residuals
              56
                           16.7
## ---
## Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

ANOVA tests liecīna, ka katra kategorija ir statistiski nozīmīga (p -> 0). Abu kategoriju mijiedarbība izdalīta kā neatkarīgs faktors nav ne tuvu tik nozīmīga kā katrs atsevišķi, taču p-vērtība tik un tā ir zem 5%, kas ļauj šo mijiedarbību arī atzīt par statistiski nozīmīgu.

Izmantojot HSD.test, var redzēt, kā kategorijas grupējas:

```
library(agricolae)
tx<-with(df, interaction(supp,dose))</pre>
amod <- aov(len ~ tx)
HSD.test(amod, "tx", group=TRUE,console=TRUE)
##
## Study: amod ~ "tx"
##
## HSD Test for len
##
## Mean Square Error: 13.18715
##
## tx,
        means
##
                     std r Min Max
            len
## 0J.0.5 13.23 4.459709 10 8.2 21.5
## OJ.1 22.70 3.910953 10 14.5 27.3
```

```
## OJ.2
          26.06 2.655058 10 22.4 30.9
## VC.0.5 7.98 2.746634 10 4.2 11.5
## VC.1
          16.77 2.515309 10 13.6 22.5
## VC.2
          26.14 4.797731 10 18.5 33.9
## Alpha: 0.05; DF Error: 54
\mbox{\tt \#\#} Critical Value of Studentized Range: 4.178265
## Minimun Significant Difference: 4.798124
##
## Treatments with the same letter are not significantly different.
##
##
            len groups
## VC.2
          26.14
                      a
## OJ.2
          26.06
                      a
## OJ.1
          22.70
                      a
## VC.1
          16.77
                      b
## OJ.0.5 13.23
                      b
## VC.0.5 7.98
```

Grupās, kas izdalāmas arī ar grafisko metodi, kas apskatīta lekcijā, taču konfliktē ar Markdown kompilatoru, redzams, ka pieaugot dozai, mazinās atšķirības starp uztura bagātinātājiem.

5. uzdevums - joslas platuma meklēšana

Datu ielāde (dots speciāls 5-modāls sadalījums, kas lekcijās izmantots, lai ilustrētu pdf novērtējuma metožu trūkumus):

```
df <- as.numeric(read.delim("dati2_5.txt",header=F,sep=" "))</pre>
```

5.1. uzdevums - joslas platuma atrašana

Izmantojot R iebūvēto krosvalidācijas optimizatoru:

```
cross_validated<-bw.ucv(df)
cross_validated</pre>
```

[1] 0.05095563

5.2. ilustrēt KDE aproksimāciju pret histogrammu

Lai uzskatāmāk parādītu arī "nepiegludinātus" un "pārgludinātus" PDF tuvinājumus, zīmētas līknes ar h=1 un h=0.01:

```
library(histogram)
hh<-histogram(df,type="regular",penalty="cv")</pre>
```

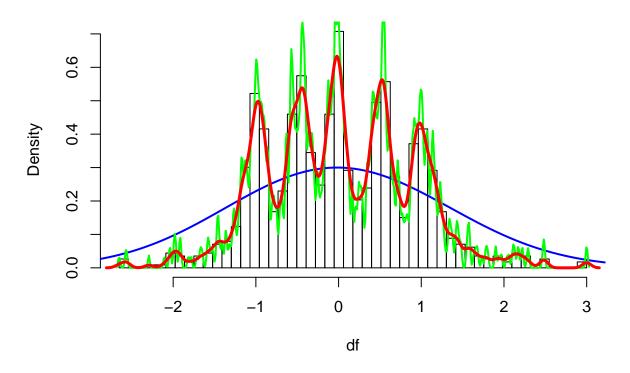
Building regular histogram with maximum number of bins 144.

- Choosing number of bins via leave-1-out cross validation. Using formula 1.

- Number of bins chosen: 50.

```
lines(density(df,bw=1),col="blue",lwd=2)
lines(density(df,bw=0.01),col="green",lwd=2)
lines(density(df,bw="ucv"),col="red",lwd=3)
```

Histogram of df

5.3. salīdzināt ar citām joslas platuma novērtējuma metodēm

Grāmatā "Nonparametric and Semiparametric Models" dota formula t.s. "Silverman rule of thumb" heiristikai, kas pieņem normālā sadalījuma otro atvasinājumu un līdz ar to ļauj iegūt joslas platumu no datu kopas standartnovirzes novērtējuma. Šo un nedaudz paplašinātu heiristiku arī piedāvā R iebūvētais joslas platuma noteikšanas rīks:

bw.nrd0(df)

[1] 0.1952054

bw.nrd(df)

[1] 0.2299086

Kā redzams, iegūtie rezultāti ir ļoti līdzīgi. Salīdzinot tuvāko (mazāko) ar krosvalidācijas optimizatora iegūto:

```
hh<-histogram(df,type="regular",penalty="cv")</pre>
```

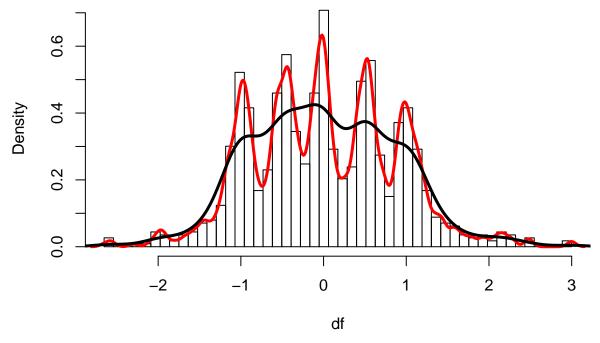
Building regular histogram with maximum number of bins 144.

- Choosing number of bins via leave-1-out cross validation. Using formula 1.

- Number of bins chosen: 50.

```
lines(density(df,bw="ucv"),col="red",lwd=3)
lines(density(df,bw="nrd0"),col="black",lwd=3)
```

Histogram of df

Kā redzams, ar krosvalidācijas metodi iegūtā KDE līkne labāk seko īstajam sadalījumam.

6. uzdevums - neparametriskā regresija

Datu ielāde:

```
df <- read.table('CMB.dat',header=TRUE)
attach(df)</pre>
```

6.1. regresiju ģenerēšana

Polinomiālā regresija ar jau iepriekš noskaidroto "labāko" vērtību:

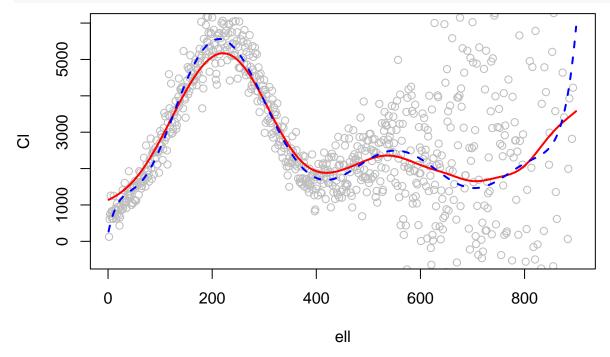
```
p <- lm(Cl~poly(ell,9,raw=T))</pre>
```

Neparametriskā regresija ar NW metodi bez papildus korekcijām (pirmā funkcija nosaka joslas platumu, otrā ģenerē pašu regresijas līkni):

```
library(np)
bw <- npregbw(Cl~ell,bwmethod="cv.ls",regtype="lc")
n <- npreg(bw,residuals=T)</pre>
```

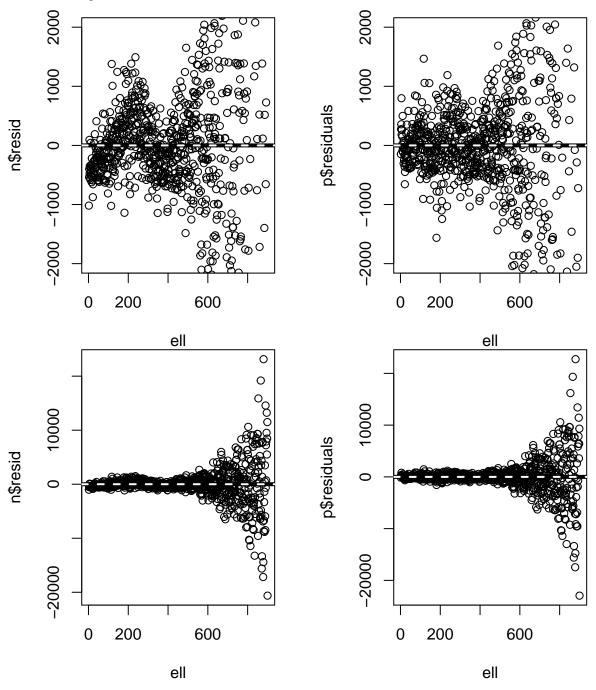
Grafisks attēlojums:

```
plot(ell,Cl,col="grey",ylim=c(-500,6000))
lines(n$mean,col="red",lwd=2)
lines(p$fitted.values,col="blue",lwd=2,lty="dashed")
```


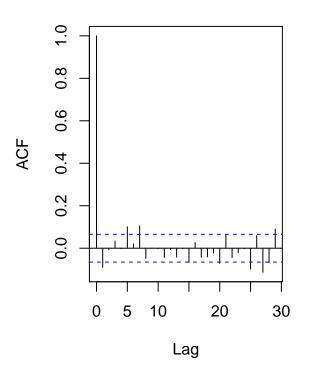
6.2. nosacījumu pārbaude, salīdzinājums

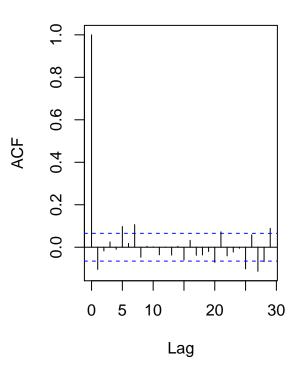
Grafiski attēlojumi:

Series n\$resid

Series p\$residuals

Grafiski redzams, ka definīcijas intervālā polinoms labāk tuvināts datiem, taču asi maina virzienu abos galos, kas to padara nederīgu paredzējumiem ārpus intervāla. Autokorelācijas abos gadījumos ir diezgan līdzīgas, taču neparametriskās regresijas gadījumā grafiski redzams, ka saglabājusies sistemātiska, periodiska nobīde starp modeli un datiem. Polinoma gadījumā atlikumi veido (vismaz vizuāli) nejauši izkliedētu punktu mākoni.

Jau pirmajā uzdevumā noskaidrots, kas neizpildās ne normalitātes, ne dispersijas vienmērīguma nosacījumi atlikumos, kas nepieciešami lineārām un polinomiālām regresijām.

6.3. joslas platuma novērtējumi

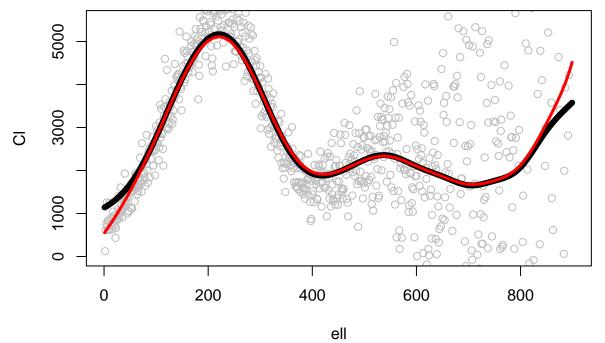
NW nav vienīgā metode, ar kuru var ģenerēt neparametriskas regresijas. Lai iegūtu joslas platumus, var izmantot t.s. "plug-in" metodes, kas izmanto vienkāršotas heiristikas. Kodola regresijas jēdzienu iespējams vispārināt, padarot izteiksmi par polinomu katrā punktā - iegūstot lokāli lineāru vai polinomiālu modeli.

```
bwll <- npregbw(Cl~ell,regtype="ll",bwmethod="cv.aic")</pre>
# would be dpill(ell,Cl), but wilcox test crashes the compiler.
bwrt <- 34.61873
bwrt <-npregbw(Cl~ell,bws=bwrt,bandwidth.compute=F)</pre>
bwll
##
## Regression Data (899 observations, 1 variable(s)):
##
##
  Bandwidth(s): 41.83265
##
##
## Regression Type: Local-Linear
## Bandwidth Selection Method: Expected Kullback-Leibler Cross-Validation
## Formula: Cl ~ ell
## Bandwidth Type: Fixed
```

```
## Objective Function Value: 17.07873 (achieved on multistart 1)
##
## Continuous Kernel Type: Second-Order Gaussian
## No. Continuous Explanatory Vars.: 1
bwrt
##
## Regression Data (899 observations, 1 variable(s)):
##
##
                       ell
## Bandwidth(s): 34.61873
##
## Regression Type: Local-Constant
## Bandwidth Selection Method: Manual
## Formula: Cl ~ ell
## Bandwidth Type: Fixed
##
## Continuous Kernel Type: Second-Order Gaussian
## No. Continuous Explanatory Vars.: 1
Salīdzinot regresijas metodes grafiski:
nll <- npreg(bwll,residuals=T)</pre>
nrt <- npreg(bwrt,residuals=T)</pre>
```

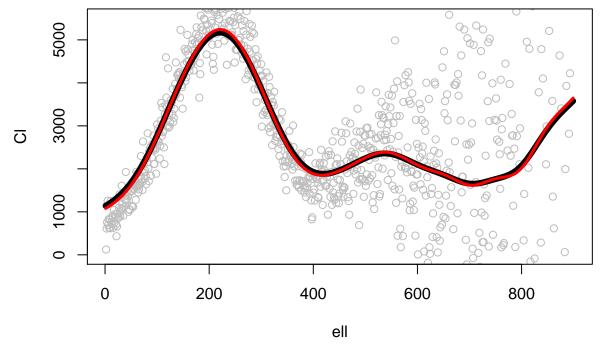
NW pret lokāli polinomiālo regresiju (metode ir ekvivalenta locpoly funkcijai, bet bez patvaļīgās argumentu kopas pārkārtošanas):

```
plot(ell,Cl,col="grey",ylim=c(0,5500))
lines(n$mean,col="black",lwd=6)
lines(nll$mean,col="red",lwd=3)
```


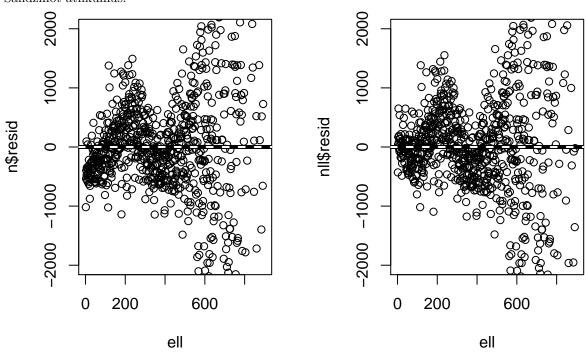
Krosvalidācija pret "plug-in" kodola aplēšanu:

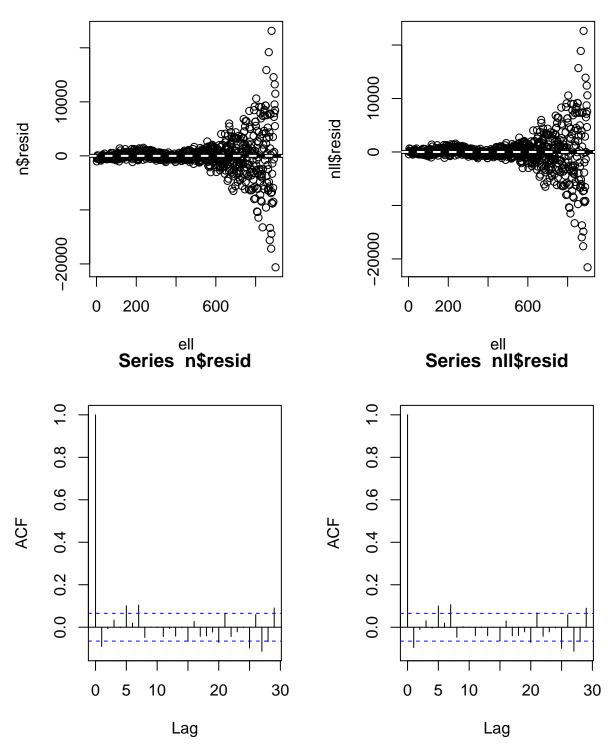
```
plot(ell,Cl,col="grey",ylim=c(0,5500))
lines(n$mean,col="black",lwd=6)
lines(nrt$mean,col="red",lwd=3)
```


Redzams, kas joslas platuma izvēles metodei ir minimāls iespaids uz rezultējošo līkni šajā gadījumā, taču lokāli polinomiālā regresija datu kopas galos uzvedas ievērojami savādāk nekā parastā NW metode.

Salīdzinot atlikumus:

Redzams, ka mazliet mazinājusies pārpalikus \bar{i} struktūra atlikumos, taču tuvinājums vēl joprojām nav tik labs kā polinoma gad \bar{i} jumā.

7. uzdevums - bootstrap, robusti novērtētāji

Datu ielasīšana:

```
df <- InsectSprays
attach(df)</pre>
```

7.1. dažādu statistiku ticamības intervāli

Funkcijas statistiku aprēķinam:

```
library(boot)
library(e1071)
cb_mean <- function(x, i){
   mean(x[i])
}
cb_median <- function(x, i){
   median(x[i])
}
cb_skewness <- function(x, i){
   skewness(x[i])
}</pre>
```

Statistiku ticamības intervāli:

```
N<-10000
bobj_mean <- boot(count,statistic=cb_mean,R=N)</pre>
bobj_medi <- boot(count,statistic=cb_median,R=N)</pre>
bobj_skew <- boot(count,statistic=cb_skewness,R=N)</pre>
boot.ci(bobj_mean)
## BOOTSTRAP CONFIDENCE INTERVAL CALCULATIONS
## Based on 10000 bootstrap replicates
##
## CALL :
## boot.ci(boot.out = bobj_mean)
## Intervals :
## Level
              Normal
                                   Basic
        (7.857, 11.159) (7.833, 11.111)
## 95%
##
## Level
             Percentile
                                    BCa
         (7.889, 11.167)
                            (7.931, 11.236)
## Calculations and Intervals on Original Scale
boot.ci(bobj_medi)
```

```
## BOOTSTRAP CONFIDENCE INTERVAL CALCULATIONS
## Based on 10000 bootstrap replicates
##
## CALL:
## boot.ci(boot.out = bobj_medi)
##
## Intervals:
## Level Normal Basic
## 95% ( 2.138, 10.135 ) ( 2.500, 9.000 )
##
## Level Percentile BCa
```

```
(5.0, 11.5) (5.0, 10.5)
## Calculations and Intervals on Original Scale
boot.ci(bobj_skew)
## BOOTSTRAP CONFIDENCE INTERVAL CALCULATIONS
## Based on 10000 bootstrap replicates
##
## CALL :
## boot.ci(boot.out = bobj_skew)
## Intervals :
## Level
             Normal
                                   Basic
       (0.1901, 0.9432)
                               (0.1764, 0.9292)
## 95%
##
                                    BCa
## Level
             Percentile
## 95%
         (0.1889, 0.9417)
                               (0.2074, 0.9684)
## Calculations and Intervals on Original Scale
{\bf Salīdzin\bar ajums}ar parametrisku un neparametrisku testu:
t.test(count, mu=mean(count))
##
##
   One Sample t-test
##
## data: count
## t = 0, df = 71, p-value = 1
\#\# alternative hypothesis: true mean is not equal to 9.5
## 95 percent confidence interval:
##
   7.807311 11.192689
## sample estimates:
## mean of x
##
         9.5
wilcox.test(count,conf.int = T)
##
   Wilcoxon signed rank test with continuity correction
##
##
## data: count
## V = 2485, p-value = 3.535e-13
## alternative hypothesis: true location is not equal to 0
## 95 percent confidence interval:
    7.500017 11.499944
## sample estimates:
## (pseudo)median
##
         9.499973
7.2. robustie lokācijas novērtējumi
Vidējā vērtība pēc tradicionālā aprēķina:
mean(count)
```

[1] 9.5

Robustas metodes:

library(robustbase)

median(count)

[1] 7

mean(count,trim=0.2)

[1] 8.5

huberM(count)\$mu

[1] 9.212867

Secinājumi: Hubera M-novērtējums un "nogrieztā" sadalījuma vidējā vērtība ir samērā tuvi vidējai, taču mediāna ir ievērojami atšķirīga.

8. uzdevums - robustā regresija

Datu ielāde:

```
library(robustbase)
df<-coleman
attach(df)
summary(df)</pre>
```

```
salaryP
##
                        fatherWc
                                        sstatus
                                                           teacherSc
##
           :2.070
                           : 9.99
    Min.
                    Min.
                                     Min.
                                            :-16.0400
                                                         Min.
                                                                :21.60
##
    1st Qu.:2.447
                    1st Qu.:19.25
                                     1st Qu.: -0.3675
                                                         1st Qu.:24.51
    Median :2.675
                    Median :30.69
##
                                     Median : 5.4650
                                                         Median :25.01
##
   Mean
           :2.732
                           :40.91
                                           : 3.1405
                                                                :25.07
                    Mean
                                     Mean
                                                         Mean
##
    3rd Qu.:2.955
                    3rd Qu.:66.17
                                     3rd Qu.: 11.0450
                                                         3rd Qu.:25.70
##
           :3.830
                            :86.27
                                     Max. : 15.0300
                                                                :28.01
    Max.
                    Max.
                                                         Max.
                          Y
##
      motherLev
##
   Min.
           :5.170
                    Min.
                            :22.70
##
    1st Qu.:5.740
                    1st Qu.:32.77
##
  Median :6.190
                    Median :35.85
   Mean
           :6.255
                    Mean
                           :35.08
    3rd Qu.:6.880
                    3rd Qu.:39.95
##
   Max.
           :7.510
                            :43.10
                    Max.
```

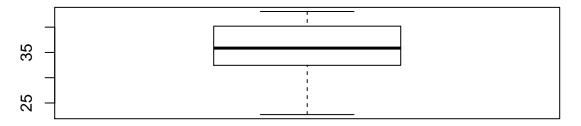
Datu apraksts - valodas testu rezultāti skolās:

- Y rezultāti valodas testā;
- salaryP darbinieku algas uz vienu skolēnu;
- fatherWc to tēvu frakcija, kas strādā "white collar" darbus;
- sstatus socio-ekonomiskā statusa novērtējums;
- teacherSc skolotāju testu rezultāti;
- motherLev mātes izglītības līmenis;

8.1 aprakstošās statistikas:

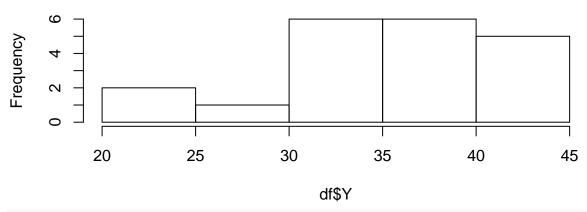
```
library(psych)
describe(df$Y)
```

```
## vars n mean sd median trimmed mad min max range skew kurtosis se
## X1 1 20 35.08 5.82 35.86 35.67 5.86 22.7 43.1 20.4 -0.69 -0.44 1.3
boxplot(df$Y)
```


hist(df\$Y)

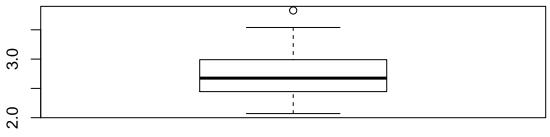
Histogram of df\$Y

describe(df\$salaryP)

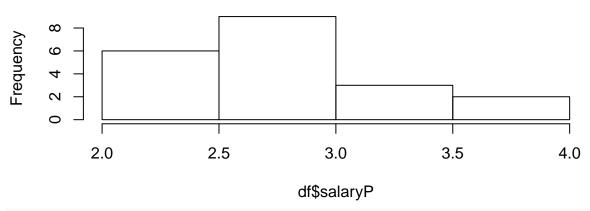
vars n mean sd median trimmed mad min max range skew kurtosis se ## X1 1 20 2.73 0.45 2.67 2.69 0.36 2.07 3.83 1.76 0.65 -0.16 0.1

boxplot(df\$salaryP)

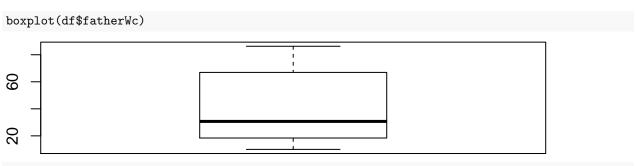

hist(df\$salaryP)

Histogram of df\$salaryP

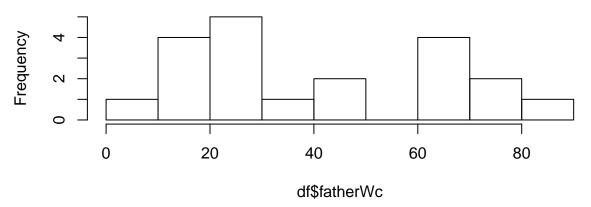

describe(df\$fatherWc)

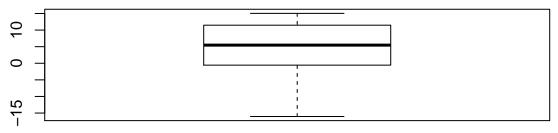
hist(df\$fatherWc)

Histogram of df\$fatherWc

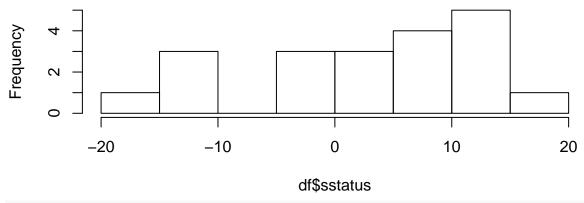
describe(df\$sstatus)

vars n mean sd median trimmed mad min max range skew kurtosis se ## X1 1 20 3.14 9.63 5.46 3.9 8.94 -16.04 15.03 31.07 -0.61 -0.93 2.15 boxplot(df\$sstatus)

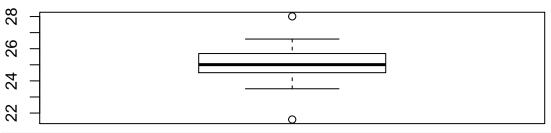
hist(df\$sstatus)

Histogram of df\$sstatus

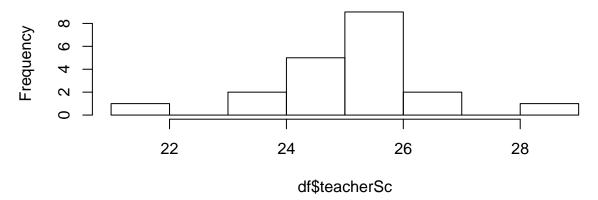
describe(df\$teacherSc)

vars n mean sd median trimmed mad min max range skew kurtosis se ## X1 1 20 25.07 1.31 25.01 25.1 0.82 21.6 28.01 6.41 -0.35 1.07 0.29 boxplot(df\$teacherSc)

hist(df\$teacherSc)

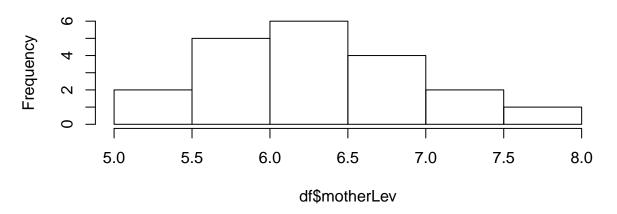
Histogram of df\$teacherSc

describe(df\$motherLev)

boxplot(df\$motherLev) SCOUND TO THE PROPERTY OF THE PROPERTY

Histogram of df\$motherLev

8.2. korelācijas

Korelācijas starp Y un argumentiem:

```
correlations<-cor(df)
correlations[6,]</pre>
```

```
## salaryP fatherWc sstatus teacherSc motherLev Y ## 0.1922916 0.7534008 0.9271611 0.3336495 0.7329859 1.0000000
```

Redzams, ka socio-ekonomiskais statuss, tēva darbavietas veids un mātes izglītības līmenis ir savstarpēji ļoti cieši korelēti:

```
correlations[3,]
```

```
## salaryP fatherWc sstatus teacherSc motherLev Y ## 0.2296278 0.8271829 1.0000000 0.1833292 0.8190633 0.9271611
```

8.3. daudzfaktoru lineārā regresija

Regresija:

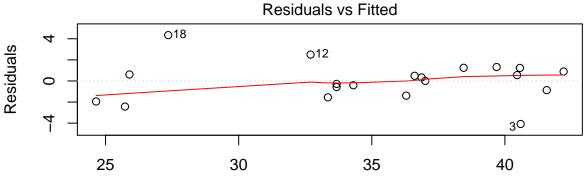
```
library(car)
```

```
fit_multi<-lm(Y~., data=df)
summary(fit_multi)</pre>
```

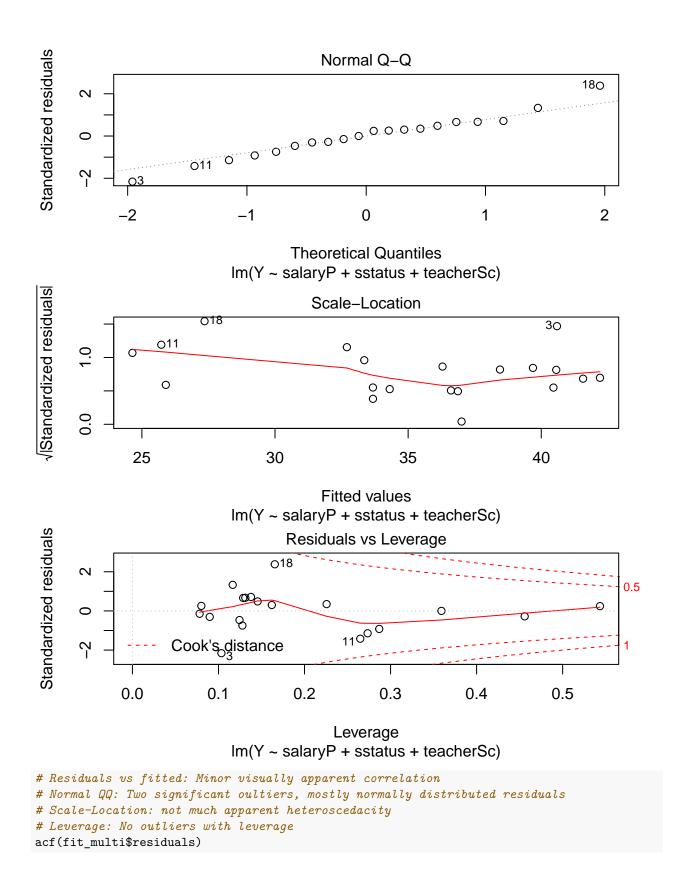
```
##
## Call:
## lm(formula = Y ~ ., data = df)
```

```
##
## Residuals:
      Min
               1Q Median
## -3.9497 -0.6174 0.0623 0.7343 5.0018
## Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
## (Intercept) 19.94857
                                   1.464
                        13.62755
                                           0.1653
                         1.23340 -1.454
## salaryP
             -1.79333
                                           0.1680
                                  0.819
## fatherWc
              0.04360
                          0.05326
                                           0.4267
## sstatus
              0.55576
                          0.09296
                                  5.979 3.38e-05 ***
## teacherSc
             1.11017
                          0.43377
                                    2.559 0.0227 *
## motherLev
             -1.81092
                          2.02739 -0.893 0.3868
## ---
## Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
##
## Residual standard error: 2.074 on 14 degrees of freedom
## Multiple R-squared: 0.9063, Adjusted R-squared: 0.8728
## F-statistic: 27.08 on 5 and 14 DF, p-value: 9.927e-07
vif(fit_multi)
    salaryP fatherWc
                       sstatus teacherSc motherLev
## 1.385199 8.401309 3.535139 1.434130 7.770763
fit_multi<-step(fit_multi)</pre>
## Start: AIC=34.05
## Y ~ salaryP + fatherWc + sstatus + teacherSc + motherLev
##
              Df Sum of Sq
                               RSS
                                      AIC
                     2.884 63.122 32.987
## - fatherWc 1
## - motherLev 1
                     3.433 63.671 33.160
## <none>
                            60.238 34.051
## - salaryP 1
                    9.096 69.334 34.864
## - teacherSc 1
                    28.184 88.422 39.728
## - sstatus
                   153.800 214.038 57.408
##
## Step: AIC=32.99
## Y ~ salaryP + sstatus + teacherSc + motherLev
##
              Df Sum of Sq
                               RSS
                                      AIC
## - motherLev 1
                   0.714 63.835 31.211
                            63.122 32.987
## <none>
## - salaryP
                    8.361 71.483 33.474
               1
## - teacherSc 1
                    25.495 88.616 37.772
## - sstatus
                   191.544 254.665 58.884
               1
##
## Step: AIC=31.21
## Y ~ salaryP + sstatus + teacherSc
##
              Df Sum of Sq
##
                              RSS
                                     AIC
## <none>
                            63.84 31.211
## - salaryP
                     8.59 72.43 31.737
               1
## - teacherSc 1
                     26.13 89.96 36.073
```

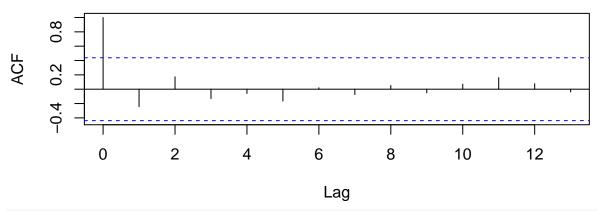
```
## - sstatus
                     507.00 570.83 73.027
summary(fit_multi)
##
## Call:
## lm(formula = Y ~ salaryP + sstatus + teacherSc, data = df)
##
## Residuals:
##
       Min
                1Q Median
                                3Q
                                        Max
  -4.0812 -1.0017 0.1664 0.9797
##
##
## Coefficients:
               Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
##
## (Intercept) 12.11951
                           9.03643
                                      1.341
                                               0.199
               -1.73581
                           1.18290
                                    -1.467
                                               0.162
## salaryP
## sstatus
                0.55321
                           0.04907
                                     11.273 5.06e-09 ***
## teacherSc
                1.03582
                           0.40479
                                      2.559
                                               0.021 *
## Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
## Residual standard error: 1.997 on 16 degrees of freedom
## Multiple R-squared: 0.9007, Adjusted R-squared: 0.8821
## F-statistic: 48.38 on 3 and 16 DF, p-value: 3.011e-08
Pārbaudes - grafiski (īsi secinājumi komentāru formā):
plot(fit_multi)
```


Fitted values Im(Y ~ salaryP + sstatus + teacherSc)

Series fit_multi\$residuals

some apparent autocorrelation

Pārbaudes - statistiku testi:

```
library(nortest)
```

```
p<-0.05
# Are the residuals autocorrelated?
(durbinWatsonTest(fit_multi)$p < p)</pre>
```

```
## [1] FALSE
```

```
# Are the residuals normally distributed?
(lillie.test(fit_multi$residuals)$p.value > p)
```

```
## [1] TRUE
```

```
# Are the residuals homoscedastic?
(ncvTest(fit_multi)$p > p)
```

[1] TRUE

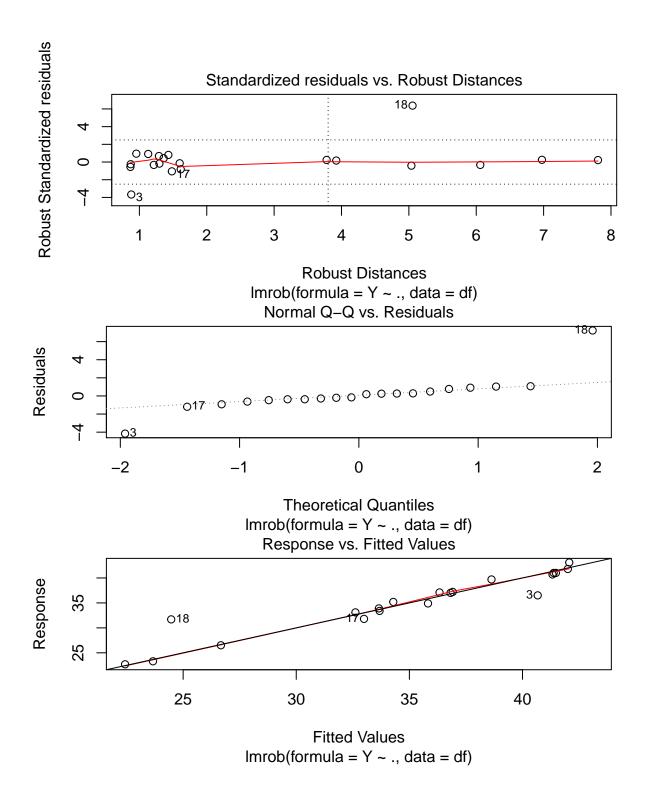
8.4. daudzfaktoru robustā regresija

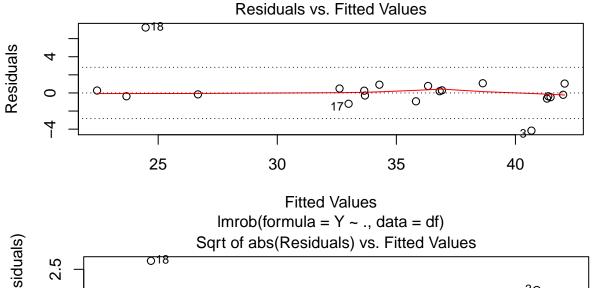
Regresija:

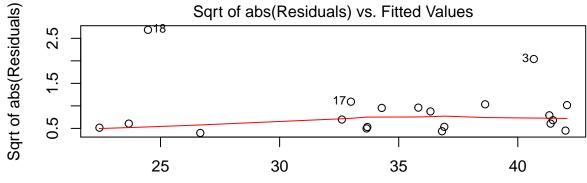
```
fit<-lmrob(Y~.,data=df)
summary(fit)</pre>
```

```
##
## Call:
## lmrob(formula = Y ~ ., data = df)
  \--> method = "MM"
## Residuals:
                 1Q
                     Median
                                   3Q
## -4.16181 -0.39226 0.01611 0.55619 7.22766
##
## Coefficients:
              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
## (Intercept) 30.50232
                          6.71260
                                    4.544 0.000459 ***
## salaryP
              -1.66615
                          0.43129 -3.863 0.001722 **
              0.08425
                          0.01467
                                   5.741 5.10e-05 ***
## fatherWc
```

```
## sstatus
               0.66774
                           0.03385 19.726 1.30e-11 ***
## teacherSc
              1.16778
                           0.10983 10.632 4.35e-08 ***
                           0.92084 -4.492 0.000507 ***
## motherLev
               -4.13657
## ---
## Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
##
## Robust residual standard error: 1.134
## Multiple R-squared: 0.9814, Adjusted R-squared: 0.9747
## Convergence in 11 IRWLS iterations
##
## Robustness weights:
  observation 18 is an outlier with |weight| = 0 ( < 0.005);
##
  The remaining 19 ones are summarized as
##
     Min. 1st Qu. Median
                              Mean 3rd Qu.
   0.1491 0.9412 0.9847 0.9279 0.9947 0.9982
## Algorithmic parameters:
##
          tuning.chi
                                                                refine.tol
                                    bb
                                              tuning.psi
           1.548e+00
                             5.000e-01
                                                                  1.000e-07
##
                                               4.685e+00
##
             rel.tol
                             scale.tol
                                               solve.tol
                                                                eps.outlier
           1.000e-07
                             1.000e-10
                                                                  5.000e-03
##
                                               1.000e-07
##
               eps.x warn.limit.reject warn.limit.meanrw
##
           1.569e-10
                             5.000e-01
                                               5.000e-01
##
       nResample
                          max.it
                                       best.r.s
                                                      k.fast.s
                                                                         k.max
##
              500
                              50
                                                                           200
                                              2
                                                              1
                      trace.lev
##
     maxit.scale
                                            mts
                                                    compute.rd fast.s.large.n
##
              200
                                           1000
                                                              0
                                                                          2000
##
                                   subsampling
                     psi
                                                                  cov
              "bisquare"
                                 "nonsingular"
                                                        ".vcov.avar1"
##
  compute.outlier.stats
                    "SM"
##
## seed : int(0)
Novērtējums (tikai grafiski, jo nav atbalsta lmrob objektam; secinājumi komentāros):
plot(fit)
## recomputing robust Mahalanobis distances
## saving the robust distances 'MD' as part of 'fit'
```


Fitted Values $Imrob(formula = Y \sim ., data = df)$

```
# Residuals vs leverage: One outlier with leverage (point 18)

# Normal QQ vs residuals: All error terms besides outliers normally distributed

# Response vs fitted: Two significant outliers, otherwise close fit

# Residuals vs fitted: No clear pattern, can assume residuals are IID

# Sqrt of residuals: can see some heteroscedacity (increasing with Y)
```

Salīdzinājums: robustajai regresijai augstāks determinācijas koeficients (97% vs 88%), pat neizmetot savstarpēji korelētos parametrus.